

3. Джуринська С.М. Особливості фізичного та психічного розвитку дітей дошкільного віку м. Києва: автореф. дис. ... к - та мед. наук. Київ, 2008. 18 с.
4. Рогальська І.П. Соціалізація особистості у дошкільному дитинстві: сутність, специфіка, супровід: монографія. К.: Міленіум, 2008. 400 с.
5. Теорія і технологія соціалізації дитини в умовах дошкільного навчального закладу: навч. посібн. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. 206 с.
6. Богуш А.М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. 376 с.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УВАГИ ТА ЇЇ КОНЦЕНТРАЦІЇ В ГОСТРІЙ ФАЗІ ІНСУЛЬТУ

Панчук Н.П. – к.психол.н., доц., nataliapanchuk697@gmail.com
Олішевська Д.В. – студентка, psp1b20.olishevaska@kpnpu.edu.ua
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Україна, м. Кам'янець-Подільський

PSYCHOLOGICAL FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF ATTENTION AND ITS CONCENTRATION IN THE ACUTE PHASE OF STROKE

Panchuk N. – Ph.D. in Psychology, Assistant Professor, nataliapanchuk697@gmail.com
Olishevaska D. – student, psp1b20.olishevaska@kpnpu.edu.ua
Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohiienko University
Ukraine, Kamianets-Podilskyi

The paper analyzes the peculiarities of neurological disorders, cognitive disorders in patients in the acute phase of a stroke. The results of the psychodiagnostic study of the respondents using the following methods are presented: the Montreal cognitive scale, the method for studying concentration of attention and the development of auditory memory. It was found that as a result of a stroke, cognitive impairments arise, from which problems with coordination and motility arise. Rehabilitation after a stroke is important, as the patient has a chance to recover health and continue to live a normal life.

Keywords: *attention, concentration of attention, stroke, cognitive disorders, psychodiagnostics.*

Актуальність дослідження зумовлена тим, що мозкові інсульти є основною проблемою сучасності. Вони посідають провідні місця серед хвороб з високими показниками поширеності, захворюваності, інвалідизації та смертності. Інсульт – гостре порушення мозкового кровообігу, що спричинює ушкодження тканин мозку і розлади його функцій. Коли це відбувається, частина мозку не може отримати потрібні кров і кисень, тому починається смерть його клітин. Інсульт – друга за частотою причина смерті людей в усьому

світі і основна причина довготривалої непрацездатності. Особливий інтерес викликають повторні мозкові катастрофи, а саме, повторні ішемічні інсульти, які складають, за даними різних авторів, від 5 до 31% всіх судинних захворювань головного мозку. Одним із негативних наслідків інсульту є порушення когнітивних навичок людини – здатність чітко мислити, запам'ятовувати інформацію, зосереджувати увагу й висловлювати свої думки та потреби [3].

Мало вивченими залишаються особливості неврологічних порушень, а також дані про поширеність, структуру і динаміку когнітивних порушень у хворих в гострому періоді захворювання. Не менш важливою виступає реабілітація після інсульту, адже працюючи з психологом, логопедом, реабілітологом та іншими спеціалістами, є всі шанси відновити своє здоров'я та продовжувати жити звичайним життям.

Все це є досить вагомим підґрунтям для актуальності дослідження інсульту, зокрема психологічних особливостей уваги у людей в гострій фазі інсульту. Цей психічний процес є надважливим для здорового функціонування інших процесів та організму в цілому. Зазвичай, внаслідок інсульту в першу чергу виникають когнітивні порушення, з яких впливають проблеми з координацією та моторикою. Тому тема дослідження уваги в гострій фазі є надзвичайно важливою та актуальною.

Метою роботи є проведення аналізу психологічних особливостей уваги у людей в гострій фазі інсульту.

Результати. Особливості мнемонічних процесів в інсульті були досліджені рядом вчених, зокрема: П. Червяком [7], М. Поліщук [6], Р. Івановим [2] С. Московко [5], О. Копчак [4] тощо. Інсульт – це гострий стан, під час якого вражаються кровоносні судини головного мозку. 80% інсультів мозку доводяться саме ішемічного типу. Для нього характерна відсутність живлення головного мозку артеріальною судиною. Чим більша площа перекриття судини, тим більша ушкодження мозку. Від обсягу пошкодження залежить стан пацієнта, спосіб та тривалість його відновлення. Вони визначаються механізмом закупорки судини та артерією, яка була закупорена. Інсульт є захворюванням, що впливає на організм в цілому. Людина, яка перенесла інсульт, змушена починати жити спочатку: необхідно знову вчитися рухатися, ходити, говорити. Цьому сприяють також особливості таких хворих: похилий вік, порушення свідомості, уповільнення темпу рухів, порушення координації та тривала знерухомленість, відсутність зорової уваги або випадання полів зору, проблеми спілкування і порушення мови зниження апетиту і почуття спраги, депресія і залежність від оточуючих.

Як зазначає С. Московко, «...необхідність ретельного спостереження за

станом хворого в перші 72 год – кожні 4-6 год має бути свідоцтво про оцінку стану. Також повинні бути передбачені спеціальні форми для медсестринського персоналу» [5]. Разом з тим якщо пацієнт має адекватний стан та усвідомлення, можна проводити обстеження когнітивних процесів.

Нами було проведено діагностику уваги у людей, які пережили інсульт та перебували в його гострій фазі і виявлено, що порушення мнемонічних процесів є досить частими. Вибірка становила кількість 14-ти осіб, віком від 50-ти років, чоловіків та жінок. Були застосовані три методики: Монреальська когнітивна шкала за рекомендацією психолога, методика на дослідження концентрації уваги та на розвиток слухової пам'яті.

Монреальська когнітивна шкала була застосована для загального обстеження. За результатами дослідження в 12 людей з 14, тобто 80%, присутні проблеми з увагою і часто вони йдуть в комплексі з іншими порушеннями.

На наступному етапі ми використали методику на «Дослідження концентрації уваги» (За: В. Волошиною, Л. Долинською, С. Ставицькою) [1]. Це показник для швидкого вимірювання концентрації уваги при когнітивному розладі, який вимірює рівень концентрації та увагу, виконавчі функції, також діагностує координацію рухів, зорово-конструктивні навички та виконавчі функції. Аналіз результатів дослідження показав, що найбільш виразні проблеми були пов'язані із довільною увагою. Досліджуваним було важко сконцентруватись на завданнях, та чітко виконувати послідовність. Середній результат з 14 осіб складав 6 слів з 26, що вказує на низький рівень уваги.

Під час виконання завдань на швидкість переключення уваги, було виявлено дуже низький показник переключення. З 14 досліджуваних 3 осіб відмовились виконувати завдання, 9 мали низький показник переключення і 2 осіб мали середній рівень переключення уваги.

Висновок. Отже, проблема дослідження концентрації уваги та її переключення є досить цікавою та актуальною на даний період часу, адже ця проблема мало досліджувалась і висвітлювалась науковцями. Реабілітація після інсульту це питання, яке виникає у кожного частіше ніж ми можемо собі уявити.

Інсульт – це проблема, яка є досить поширеною серед всього людства, але не на такому ж рівні розвитку знаходиться реабілітація після хвороби, бо багато людей не знають, що це можливо і як саме. Водночас, проведене дослідження не вичерпує багатогранності теоретичних і практичних аспектів проблеми, що вивчалася. Предметом подальших наукових розвідок можуть бути дослідження, що стосуються питань удосконалення змісту корекційно-відновлювального навчання та пошуку нових підходів до підвищення якості життя хворих. Тому подальше дослідження даної теми є важливим, оскільки може кардинально позитивно змінити життя людей.

Л і т е р а т у р а

1. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: навч. посіб. Київ: Каравела, 2005. 280 с.
2. Іванов Р. Відновлення пам'яті та когнітивних функцій після інсульту. 2021. URL: <https://neuroflex.ua/blog/memory-and-cognitive-functions-recovery-after-stroke/2>
3. Козьолкін О.А., Новікова Л.В. Клініко-нейрофізіологічні особливості у хворих на повторний мозковий ішемічний півкульовий інсульт в гострому періоді захворювання. // Прикарпатський вісник НТШ «Пульс». 2019. №5 (57). С. 22-28.
4. Копчак О.О. Особливості постінсультних когнітивних порушень у пацієнтів з метаболічним синдромом. // Міжнародний неврологічний журнал. 2012. № 3 (49). С. 10-27.
5. Московко С.П. Інсульт. Медична газета «Здоров'я України». Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова. 2020 р. С. 1.
6. Поліщук М.Є. Інсульт. Інформація для всіх, кого це стосується. Видання шосте, перероблене та доповнене. Київ: Видавець Д.В. Гуляєв, 2019. 68 с.
7. Червяк П. І. Медична енциклопедія. Видання третє, доповнене. Київ, Вид. центр «Просвіта», 2012. 1504 с.

THE ROLE OF INTERACTIVE METHODS IN THE STUDY OF PSYCHOLOGICAL DISCIPLINES BY STUDENTS OF THE SPECIALTY «LANGUAGE AND LITERATURE» (POLISH, ENGLISH)

Panchuk N.P. – Ph.D. in Psychology, Assistant Professor, nataliapanchuk697@gmail.com
Panchuk S.O. – student, pol1b21.panchuk@kpnu.edu.ua
Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohiienko University
Ukraine, Kamianets-Podilskyi

The article substantiates the problem of improving the quality of professional training of future specialists in the field of pedagogy. The use of interactive teaching methods in the study of professional psychological disciplines is analyzed. Features of practical training aimed at forming the personality of a specialist who would be competitive on the domestic and European labor market are highlighted. The importance of forming the ability to independently search for solutions to pedagogical tasks, making creative decisions in the conditions of future pedagogical activity is analyzed.

Keywords: *professional training, interactive learning methods, educational and professional activity, professional self-determination.*

The relevance of the study is due to the fact that educational and professional activity, as a leading type of activity, is the main stage of life and professional path and formation of personality, its socialization.

Admission to a higher education institution changes social status, social functions, roles, activities, enhances social development, includes a person in the sphere of social relations and future profession, requires the mobilization of internal